CMA The Institute of Certified Management Accountants

AFA RESEARCH & EDUCATION

Vai trò giám sát quản trị công ty

www.afa.edu.vn

Cơ cấu quản trị theo Luật doanh nghiệp Việt Nam

Điều 137. Cơ cấu tổ chức quản lý công ty cổ phần

1. Trừ trường hợp pháp luật về chứng khoán có quy định khác, công ty cổ phần có quyền lựa chọn tổ chức quản lý và hoạt động theo một trong hai mô hình sau đây:

a) Đại hội đồng cổ đông, Hội đồng quản trị, Ban kiểm soát và Giám đốc hoặc Tổng giám đốc. Trường hợp công ty cổ phần có dưới 11 cổ đông và các cổ đông là tổ chức sở hữu dưới 50% tổng số cổ phần của công ty thì không bắt buộc phải có Ban kiểm soát;

b) Đại hội đồng cổ đông, Hội đồng quản.trị và Giám đốc hoặc Tổng giám đốc. Trường hợp này ít nhất 20% số thành viên Hội đồng quản trị phải là thành viên độc lập và có Ủy ban kiểm toán trực thuộc Hội đồng quản trị. Cơ cấu tổ chức, chức năng, nhiệm vụ của Ủy ban kiểm toán quy định tại Điều lệ công ty hoặc quy chế hoạt động của Ủy ban kiểm toán do Hội đồng quản trị ban hành.

Trách nhiệm của TV HĐQT

Trung thực
Trung thành
Cẩn trọng

Trách nhiệm uỷ thác (Fiduciary Duties)

Cấu trúc HĐQT

Board Director Effectiveness Model

Contribution
- Meeting preparation
- Quality of engagement
- Market awareness & expertise
- Input to strategy
- Input to key decisions

Skills
- Non-executive director independence & impartiality
- Executive directors - partnership with board
- Chairman - board leadership
- Effective contribution
- High-performance board - key characteristics

Supervision
- High-quality understanding of organisational performance
- Constructive & effective challenge of executives & other board members
- Handling of conflicts
- Crisis Management

Financial, compliance and legal
- Review & understanding of financial information
- Financial & internal controls
- Risk management
- Duty of care to shareholders, employees and external parties

BE BOARD EXCELLENCE

Thành viên độc lập HĐQT

- Luật Doanh nghiệp 2020, Điều 155 - 2: Tiêu chuẩn và điều kiện Thành viên độc lập HĐQT:
  a) Không phải là người đang làm việc cho công ty, công ty con của công ty; không phải là người đã từng làm việc cho công ty, công ty con của công ty ít nhất trong 03 năm liền trước đó.
  b) Không phải là người đang hưởng lương, thù lao từ công ty, trừ các khoản phụ cấp mà thành viên Hội đồng quản trị được hưởng theo quy định; *(Service contract)*
  c) Không phải là người có vợ hoặc chồng, cha đẻ, cha nuôi, mẹ đẻ, mẹ nuôi, con đẻ, con nuôi, anh ruột, chị ruột, em ruột là cổ đông lớn của công ty; là người quản lý của công ty hoặc công ty con của công ty;
  d) Không phải là người trực tiếp hoặc gián tiếp sở hữu ít nhất 1% tổng số cổ phần có quyền biểu quyết của công ty;
  e) Không phải là người đã từng làm thành viên Hội đồng quản trị, Ban kiểm soát của công ty ít nhất trong 05 năm liền trước đó, trừ trường hợp được bổ nhiệm liên tục 02 nhiệm kỳ.

Thành viên độc lập HĐQT

- Thành viên độc lập (Independent Director) vs. Thành viên không điều hành (Non-executive Director)

ÔNG NGUYỄN QUỐC HUY

Thành viên HĐQT
Tập đoàn Bảo Việt

Trình độ chuyên môn:
Thạc sỹ Quản trị kinh doanh; Cử nhân kế toán.

Chức vụ đang đảm nhiệm: Thành viên Hội đồng Quản trị Tập đoàn Bảo Việt (từ 9/2009); Phó Tổng Giám đốc Tổng Công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn Nhà nước (SCIC) (từ 2011).

Ông Nguyễn Quốc Huy phụ trách Uỷ ban Kiểm toán của Tập đoàn Bảo Việt

Thành viên độc lập HĐQT

- Nghị định 71:

  Cơ cấu thành viên Hội đồng quản trị cần đảm bảo sự cân đối giữa các thành viên kiêm điều hành và các thành viên không điều hành, trong đó tối thiểu một phần ba (1/3) tổng số thành viên Hội đồng quản trị phải là thành viên Hội đồng quản trị không điều hành.

  Xem cấu trúc HĐQT FPT

Thành viên độc lập HĐQT

Quan hệ nhà đầu tư

VỀ TRANG CHỦ FPT

THÔNG TIN TÀI CHÍNH · CÔNG BỐ THÔNG TIN · THÔNG TIN CỔ PHIẾU · QUẢN TRỊ CÔNG TY · TIN TỨC SỰ KIỆN

ÔNG
TRƯƠNG GIA BÌNH
Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị

ÔNG
BÙI QUANG NGỌC
Phó Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị

ÔNG
ĐỖ CAO BẢO
Ủy Viên Hội Đồng Quản Trị

Thành viên độc lập HĐQT

ÔNG
JEAN CHARLES BELLIOL
Ủy Viên Hội Đồng Quản Trị Độc Lập

ÔNG
TOMOKAZU HAMAGUCHI
Ủy Viên Hội Đồng Quản Trị Độc Lập

ÔNG
LÊ SONG LAI
Ủy Viên Hội Đồng Quản Trị Không Điều Hành

ÔNG
DAN E KHOO
Ủy Viên Hội Đồng Quản Trị Độc Lập

Ban Kiểm soát

Luật Doanh nghiệp 2020, Điều 168:

1. Ban kiểm soát có từ 03 đến 05 thành viên, nhiệm kỳ của Kiểm soát viên không quá 05 năm và Kiểm soát viên có thể được bầu lại với số nhiệm kỳ không hạn chế.
2. Trưởng Ban kiểm soát do Ban kiểm soát bầu trong số các Kiểm soát viên; việc bầu, miễn nhiệm, bãi nhiệm theo nguyên tắc đa số. Quyền và nghĩa vụ của Trưởng Ban kiểm soát do Điều lệ công ty quy định. Ban kiểm soát phải có hơn một nửa số Kiểm soát viên thường trú tại Việt Nam. Trưởng Ban kiểm soát phải có bằng tốt nghiệp đại học trở lên thuộc một trong các chuyên ngành kinh tế, tài chính, kế toán, kiểm toán, luật, quản trị kinh doanh hoặc chuyên ngành có liên quan đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, trừ trường hợp Điều lệ công ty có quy định tiêu chuẩn khác cao hơn.
3. Trường hợp Kiểm soát viên có cùng thời điểm kết thúc nhiệm kỳ mà Kiểm soát viên nhiệm kỳ mới chưa được bầu thì Kiểm soát viên đã hết nhiệm kỳ vẫn tiếp tục thực hiện quyền và nghĩa vụ cho đến khi Kiểm soát viên nhiệm kỳ mới được bầu và nhận nhiệm vụ.

Hợp đồng với TV BKS

- **Thông lệ tốt:**
  - Điều lệ hoặc quy chế nội bộ của công ty cần quy định rõ ai là người đại diện công ty để ký hợp đồng này. Về nguyên tắc, Chủ tịch ĐHĐCĐ hoặc Hội đồng viên Ban điều hành khác ký hợp đồng, việc này sẽ làm ảnh hưởng đến sự độc lập của Ban kiểm soát, cả trên lý thuyết lẫn trong thực tế. Tất nhiên, quyền ký hợp đồng này không được bao hàm quyền thương lượng hay thay đổi các điều khoản hợp đồng. Các điều khoản chủ yếu của hợp đồng, như chi tiết các khoản thù lao, phải được sự chấp thuận của ĐHĐCĐ.

afa.edu.vn Slide 11

Bổ nhiệm Kiểm toán độc lập

Những điểm cần lưu ý:

- Ban giám đốc công ty luôn là người chịu trách nhiệm về việc lập và trình bày báo cáo tài chính của công ty.
- Kiểm toán độc lập chỉ có trách nhiệm đưa ra ý kiến về báo cáo tài chính của công ty.
- Việc kiểm toán các báo cáo tài chính không làm giảm bớt trách nhiệm của Ban giám đốc công ty đối với các báo cáo tài chính của công ty.

Thực tế ai là người quyết định bổ nhiệm kiểm toán độc lập tại trong một công ty cổ phần tại Việt Nam?

afa.edu.vn Slide 12

Bổ nhiệm Kiểm toán độc lập

Thông lệ tốt bổ nhiệm kiểm toán độc lập

- Theo thông lệ quốc tế, ngày càng phổ biến việc công ty kiểm toán độc lập được giới thiệu bởi Ủy ban kiểm toán trực thuộc Hội đồng Quản trị hoặc một bộ phận tương đương và được bổ nhiệm bởi ủy ban/bộ phận đó hoặc trực tiếp bởi cổ đông. Ngoài ra, bộ Nguyên tắc Kiểm toán Độc lập và Vai trò của Quản trị công về tính độc lập của công ty kiểm toán phải thiết lập một khuôn khổ các nguyên tắc, được hỗ trợ bởi một tập hợp các lệnh cấm, các hạn chế và các chính sách và các mối đe dọa tính độc lập như tư lợi, tự đánh giá, vận động hành lang, quá thân mật và đe dọa".

(*Xem Các Nguyên tắc Quản trị công ty của OECD* - trang 55)

afa.edu.vn Slide 13

Uỷ ban kiểm toán

Mô hình một cấp: UBKT được thành lập trực thuộc HĐQT

Thông lệ tốt: Thành phần UBKT

- Thành viên Ủy ban kiểm toán phải có chuyên môn về tài chính kế toán. Người có nhiều kinh nghiệm và là chuyên gia về tài chính kế toán sẽ được bầu là Chủ tịch Ủy ban kiểm toán. Tính độc lập, năng lực chuyên môn và kỹ năng lãnh đạo của Chủ tịch là yếu tố quyết định sự thành công của một Ủy ban kiểm toán. Hơn nữa, tất cả các thành viên của Ủy ban kiểm toán nên là các thành viên Hội đồng quản trị độc lập. Nếu điều này là không khả thi, một thành viên Hội đồng quản trị độc lập sẽ điều hành Ủy ban kiểm toán và thành phần còn lại của Ủy ban này phải là những thành viên Hội đồng quản trị không điều hành.

afa.edu.vn Slide 14

Uỷ ban kiểm toán

Luật doanh nghiệp (2020), Điều 161. Ủy ban kiểm toán

1. Ủy ban kiểm toán là cơ quan chuyên môn ***thuộc Hội đồng quản trị.*** Ủy ban kiểm toán có từ 02 thành viên trở lên, Chủ tịch Ủy ban kiểm toán phải là thành viên ***độc lập Hội đồng quản trị***. Các thành viên khác của Ủy ban kiểm toán phải là thành viên Hội đồng quản trị không điều hành.

2. Ủy ban kiểm toán thông qua quyết định bằng biểu quyết tại cuộc họp, lấy ý kiến bằng văn bản hoặc hình thức ***khác do Điều lệ công ty hoặc quy chế hoạt động Ủy ban kiểm toán quy định. Mỗi thành viên Ủy ban kiểm toán có một phiếu biểu quyết.*** Trừ trường hợp Điều lệ công ty hoặc quy chế hoạt động Ủy ban kiểm toán có quy định tỷ lệ khác cao hơn quyết định của Ủy ban kiểm toán được thông qua nếu được đa số thành viên dự họp tán thành; trường hợp số phiếu ngang nhau thì quyết định cuối cùng thuộc về phía có ý kiến của Chủ tịch Ủy ban kiểm toán.

Uỷ ban kiểm toán (Tiếp)

Luật doanh nghiệp (2020), Điều 161. Ủy ban kiểm toán (Tiếp)

3. Ủy ban kiểm toán có quyền và nghĩa vụ sau đây:

a) Giám sát tính trung thực của báo cáo tài chính của công ty và công bố chính thức liên quan đến kết quả tài chính của công ty;

b) Rà soát hệ thống kiểm soát nội bộ và quản lý rủi ro;

c) Rà soát giao dịch với người có liên quan thuộc thẩm quyền phê duyệt của HĐQT hoặc ĐHCĐ và đưa ra khuyến nghị về những giao dịch cần có phê duyệt của HĐQT hoặc ĐHCĐ;

d) ***Giám sát bộ phận kiểm toán nội bộ của công ty;***

đ) Kiến nghị công ty kiểm toán độc lập, mức thù lao và điều khoản liên quan trong hợp đồng với công ty kiểm toán để HĐQT thông qua trước khi trình lên ĐHCĐ thường niên phê duyệt;

e) Theo dõi và đánh giá sự độc lập, khách quan của công ty kiểm toán và hiệu quả của quá trình kiểm toán, đặc biệt trong trường hợp công ty có sử dụng các dịch vụ phi kiểm toán của bên kiểm toán;

g) Giám sát nhằm bảo đảm công ty tuân thủ quy định của pháp luật, yêu cầu của cơ quan quản lý và quy định nội bộ khác của công ty.

Uỷ ban kiểm toán

Thông lệ tốt: Vai trò của UBKT

- Vai trò của Ủy ban kiểm toán tập trung vào việc giám sát các báo cáo tài chính, quản trị rủi ro, kiểm toán nội bộ và kiểm toán độc lập của công ty

Hình 3: Ba lĩnh vực tập trung chính của Ủy ban kiểm toán:

UBKT vs. BKS

Tiêu chí	Uỷ ban kiểm toán	Ban kiểm soát
Phổ biến	Thông lệ phổ biến toàn cầu, tại Mỹ, Canada, Châu Âu, Mỹ Latin và Châu Á	Phổ biến tại một số ít quốc gia thuộc Liên Xô cũ, XHCN
Bổ nhiệm	Bổ nhiệm bởi HĐQT và báo cáo cho HĐQT	Bổ nhiệm bởi Đại hội cổ đông và báo cáo cho Đại hội cổ đông
Nhiệm vụ	Đóng vai trò giám sát, chịu trách nhiệm trước HĐQT	Giám sát HĐQT và ban điều hành, chịu trách nhiệm trước Đại hội cổ đông
Thành phần	- Các thành viên HĐQT độc lập và không điều hành. - Các thành viên cần có kiến thức tài chính - Chủ tịch UBKT phải là chuyên gia tài chính	- Không phải là thành viên HĐQT và BGĐ - Yêu cầu tính độc lập không cao - Trưởng BKS phải là kế toán viên, kiểm toán viên chuyên nghiệp

Nghị định 71 - Quản trị công ty

- Xây dựng quy chế nội bộ về Quản trị công ty và trình Đại hội cổ đông thông qua.
- Chủ tịch HĐQT không được kiêm nhiệm chức danh Giám đốc (TGĐ) của cùng 01 công ty đại chúng. Nhưng thời gian chuyển tiếp lên đến 3 năm.
- HĐQT công ty niêm yết phải đảm bảo tối thiểu 1/3 tổng số thành viên HĐQT là thành viên độc lập. Điểm này TT121 đã quy định, nhưng rất ít doanh nghiệp niêm yết thực hiện.
- Hàng năm Thành viên HĐQT độc lập phải lập Báo cáo đánh giá hoạt động của HĐQT và báo cáo có thể được công bố tại Đại hội cổ đông.
- 01 Thành viên HĐQT độc lập phụ trách tiểu ban hoặc vấn đề về lương thưởng, bổ nhiệm.

Nghị định 71 - Quản trị công ty (Tiếp)

- HĐQT công ty niêm yết phải bổ nhiệm một Người phụ trách quản trị công ty "Those charged with governance", hoặc kiêm nhiệm Thư ký công ty. Vị trí này không được làm cho công ty kiểm toán độc lập đang kiểm toán công ty.
- Ban Kiểm soát: Trưởng ban phải là Kế toán viên hoặc kiểm toán viên chuyên nghiệp và làm toàn thời gian ở công ty.
- Công ty Đại chúng không được cung cấp các khoản vay hoặc bảo lãnh cho cổ đông là các nhân và tổ chức và những người có liên quan, trừ trường hợp công ty mẹ - con thì phải đại hội cổ đông chấp thuận. Điểm này có vẻ hơi mâu thuẫn với Điều 26.4 của Nghị định này.
- Tiền lương của Giám đốc (TGĐ) và người quản lý khác phải được thể hiện thành một mục riêng trong BCTC hàng năm của công ty và phải báo cáo ĐHCĐ trong cuộc họp thường niên

CMA
The Institute of Certified Management Accountants

AFA
RESEARCH & EDUCATION

Trân trọng cảm ơn

www.afa.edu.vn

Trụ sở tại Hà Nội:
P307, Tầng 3, Tòa nhà GP Invest
170 La Thành, Đống Đa, Hà Nội

Tel: (84 - 4) 22002555
Hotline: 094 238 6611

Email: tuvan2@afa.edu.vn tuvan3@afa.edu.vn
www.afa.edu.vn